

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

EDUCAȚIE PENTRU SOCIETATE

Ghidul profesorului

Clasa a X-a

Unitatea de învățare 3: ÎNVĂȚAREA ÎN BAZĂ DE PROIECT: COMPETIȚIA DE DEZBATERI

Lecțiile 1-3	<i>Familiarizarea cu dezbaterile și cu subiectele controversate.....</i>	3-8
Lecțiile 4-5	<i>Stabilirea formatului și regulilor competiției de dezbateri</i>	9-11
Lecția 6	<i>Identificarea temelor de dezbatere</i>	12-13
Lecțiile 7-8	<i>Documentare și pregătirea echipelor pentru competiție</i>	14-15
Lecțiile 9-10	<i>Desfășurarea competiției de dezbateri</i>	16-17
Lecțiile 11-12	<i>Reflecții</i>	18-19

Notă: pentru orice întrebare sau clarificare a tuturor aspectelor/ elementelor reflectate în proiectele de lecții, vă încurajăm să vă adresați echipei de autori.

Orice feedback din partea profesorilor va fi util pentru a îmbunătăți proiectele de lecții incluse în Ghidului profesorului, după pilotarea acestora în anul de studii 2019-2020.

Vă mulțumim anticipat.

Autori:

Dascal Snejana, profesoară de Educație pentru societate, grad didactic I, Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”, municipiul Bălți, dascalsnejana7511@mail.ru

Lisenco Serghei, președinte AO „Centrul de Dezbateri Criuleni”, expert în educația nonformală, slisenco@gmail.com

Popa Dorin, metodist principal, Direcția generală educație, tineret și sport a Consiliului Municipal Chișinău, direcția inspecție școlară, dorin78@gmail.com

Clasa a X-a. Unitatea III: Competiție de dezbateri – Învățarea bazată pe proiect

Caseta cu informații (pentru toată unitatea)

Pentru pregătirea organizării procesului de învățare bazată pe proiect vă invităm să consultați documentul: Informații generale privind învățarea bazată pe proiect.

Elevii clasei vor avea ca obiectiv pregătirea și organizarea unei competiții de dezbateri.

Pentru aceasta, în cadrul acestei unități, elevii vor parcurge următorii pași:

Pasul 1. Familiarizarea cu dezbaterile și cu subiectele controversate (lecțiile 1-3)

Pasul 2. Stabilirea formatului și regulilor competiției de dezbateri (lecțiile 4 și 5)

Pasul 3. Identificarea temelor de dezbatere (lecția 6)

Pasul 4. Documentare și pregătirea echipelor pentru competiție (lecțiile 7 și 8)

Pasul 5. Desfășurarea competiției de dezbateri (lecțiile 9 și 10)

Pasul 6. Reflecție (lecțiile 11 și 12)

Este important de precizat că, având în vedere numărul de ore disponibile și faptul că activitatea se adresează tuturor elevilor, scopul nu este de a genera excelență, de a concura cu competițiile de dezbateri organizate ca activitate extrașcolară. Acestea beneficiază de participarea unor tineri motivați și dispuși să aloce timp și efort pregătirii și implicării în activități. Lecțiile din cadrul acestei unități din cadrul disciplinei Educație pentru societate urmăresc în schimb să utilizeze o mică parte din potențialul pe care îl oferă dezbaterile pentru dezvoltarea competențelor pentru cultură democratică ale tuturor elevilor.

Prin urmare, nu se urmărește adoptarea și respectarea strictă a unei metodologii consacrate de dezbateri și nici în mod necesar adoptarea limbajului specific domeniului sau realizarea unor dezbateri de nivel ridicat din punct de vedere al argumentării și conținutului. Se urmărește însă crearea de oportunități prin care elevii să fie sensibilizați cu privire la importanța gândirii critice, a comunicării eficace și a respectării adversarului, chiar și când susținem puncte de vedere sau opțiuni opuse. În urma acestor lecții cel mai probabil elevii nu vor fi suficient de pregătiți pentru a participa la o competiție de dezbateri organizată în cadrul programelor consacrate. Unii dintre ei vor fi însă sensibilizați și încurajați să continue să-și dezvolte competențele, inclusiv prin înscrierea în aceste programe. Pe de altă parte, profesorul va încuraja clasele care își propun o abordare mai aprofundată și mai riguroasă să utilizeze la maxim potențialul acestor lecții și va valorifica în beneficiul tuturor elevilor situațiile în care în clasă există elevi care au fost sau sunt implicați în programele extrașcolare de dezbateri. Accentul nu va fi însă pus pe dezvoltarea sau valorificarea calităților și competențelor unui număr redus de elevi cu performanțe deosebite sau care doresc să obțină performanțe deosebite, ci pe mobilizare, stimularea și implicarea tuturor elevilor în acest proces de învățare.

Procesul descris de cei șase pași enumerați mai sus presupune că elevii nu au cunoștințe prealabile despre dezbateri și de aceea este necesară alocarea primelor trei lecții pentru ca elevii să înțeleagă ce sunt dezbaterile și ce caracteristici trebuie să aibă temele supuse dezbaterii.

De asemenea, cum este menționat anterior, procesul este centrat pe organizarea de către elevi a unei competiții de dezbateri, ceea ce presupune inclusiv stabilirea de către elevi a formatului, a regulilor și procedurilor, ca parte a procesului de învățare. Nu este vorba despre participarea la o competiție de dezbateri (cu format, reguli și proceduri prestabilite) ci de organizarea unei competiții la care elevii sunt organizatori, competitori și arbitri. O astfel de abordare este compatibilă cu prevederile curriculumului și cu principiile învățării bazate pe proiect. Produsul realizat de elevi este în acest caz chiar competiția de dezbateri, scopul întregii clase fiind ca aceasta să se desfășoare cât mai bine și intervențiile să fie de cât mai bună calitate. Astfel, reușita constă în buna organizare a competiției, la care fiecare elev contribuie, și nu în câștigarea competiției de către o anumită echipă.

Pentru simplificare, este propusă adoptarea ca punct de plecare a formatului de dezbatere Karl Popper, în care se confruntă două echipe, una formulând argumente pro, respectiv contra unei afirmații (moțiuni) controversate. Elevii vor analiza informații privind modul în care se pot organiza dezbaterile și vor prelua sau adapta acele elemente pe care le consideră potrivite pentru contextul lor, ținând seama de timpul limitat disponibil în cadrul orelor de educație pentru societate. În deciziile luate elevii vor putea de asemenea opta pentru un format în care echipele în competiție să se confrunte în fața întregii clase, sau în paralel, doar în prezența arbitrilor și eventual a unor observatori.

Lecțiile 1, 2 și 3: Familiarizarea cu dezbaterile și cu subiectele controversate**Competențe specifice și descriptori:**

Competențe specifice	Descriptori
Valori	
Valorizarea demnității umane și a drepturilor omului	<ul style="list-style-type: none"> Susține că toate instituțiile publice trebuie să respecte, să protejeze și să implementeze drepturile omului Susține că toată lumea trebuie să recunoască libertățile fundamentale ale fiecărei ființe umane
Atitudini	
Deschidere pentru diferențele culturale și pentru alte convingeri, practici și viziuni asupra lumii.	<ul style="list-style-type: none"> Apreciază pozitiv discuțiile cu persoane ale căror idei și valori sunt diferite de ale sale Manifestă toleranță față de persoane cu idei și valori diferite
Respect	<ul style="list-style-type: none"> Oferă spațiu celorlalți pentru a se putea exprima Exprimă respect pentru diferite opinii sau idei atâta timp cât acestea nu încalcă drepturile omului
Spirit civic	<ul style="list-style-type: none"> Exprimă disponibilitatea de a participa la luarea deciziilor colective Arată interes pentru probleme de interes public
Responsabilitate	<ul style="list-style-type: none"> Arată că își asumă responsabilitatea pentru deciziile luate, inclusiv pentru propriile greșeli Demonstrează punctualitate (respectarea cerințelor de încadrare în timpul acordat pentru sarcini)
Auto-eficacitate	<ul style="list-style-type: none"> Arată încredere în propria capacitate de a lua decizii Exprimă credința că poate să desfășoare activitățile pe care le-a planificat
Toleranța ambiguității	<ul style="list-style-type: none"> Interacționează pozitiv cu alte persoane care au o varietate de puncte de vedere diferite Abordează în mod pozitiv și constructiv situațiile ce presupun incertitudine
Abilități	
Abilități de învățare autonomă	<ul style="list-style-type: none"> Poate aduna informații în mod eficace folosind o varietate de tehnici și surse Poate învăța despre subiecte noi cu supervizare minimă
Abilități analitice și de gândire critică	<ul style="list-style-type: none"> Poate construi o argumentație logică în favoarea sau împotriva unei anumite interpretări Poate sintetiza idei și dovezi din diverse domenii pentru formularea unui discurs Poate utiliza criterii, principii sau valori explicite și specificabile pentru exprimarea de opinii
Abilități de ascultare și observare	<ul style="list-style-type: none"> Asculta cu atenție pentru a descifra sensul celor comunicate și intențiile celor care comunică
Empatie	<ul style="list-style-type: none"> Ia în considerare sentimentele altor persoane atunci când ia decizii Încearcă să-și înțeleagă mai bine pe cei din jur imaginându-și cum arată lucrurile din perspectiva lor
Flexibilitate și adaptabilitate	<ul style="list-style-type: none"> Își ajustează modul de lucru atunci când e necesar Își modifică părerile dacă i se demonstrează prin argumente raționale că acest lucru este necesar

Abilități lingvistice, comunicative și plurilingve	<ul style="list-style-type: none"> • Reușește să interacționeze bine cu ceilalți comunicând cu claritate • Adresează întrebări ce arată înțelegerea poziției celorlalți
Abilități de cooperare	<ul style="list-style-type: none"> • Îi ajută pe ceilalți membri ai grupurilor în îndeplinirea sarcinilor comune • Participă în mod consecvent la activitățile de grup
Abilități de rezolvare a conflictelor	<ul style="list-style-type: none"> • Încurajează părțile implicate într-un conflict să se asculte reciproc, împărtășindu-și opiniile și preocupările • Utilizează negocierea pentru soluționarea unui conflict
Cunoștințe și înțelegere critică	
Cunoștințe și înțelegere critică privind propria persoană	<ul style="list-style-type: none"> • Poate reflecta în mod critic asupra modalităților în care gândurile și emoțiile sale îi influențează comportamentul

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției elevul va fi capabil:

O1 – să utilizeze structura unui argument în raport cu o anumită problemă;

O2 – să formuleze diferite tipuri de mesaje utile în procesul de dezbatere;

O3 – să identifice criteriile principale pe care trebuie să le îndeplinească o problemă pentru a fi adecvată ca subiect de dezbatere.

Resurse:

Anexa 1. Fișa cu structura argumentului (alternativ, poster sau posibilitatea de a proiecta structura)

Listă cu subiecte controversate (sau acces la internet pentru a identifica liste de probleme)

Opțional, material video (eventual online) cu o secvență de dezbatere.

Descrierea demersului didactic

Lecția 1

1. Profesorul explică elevilor că în această unitate vor lucra împreună pe parcursul mai multor lecții și vor organiza împreună o competiție de dezbateri. Pentru acesta, primele lecții vor fi destinate înțelegerii noțiunii de dezbatere și dezvoltării unor competențe de bază pentru implicarea într-o dezbatere, urmând ca apoi să fie luate împreună decizii despre cum să se deruleze competiția și o vor organiza conform acestor decizii. Astfel, toți elevii vor fi implicați, adoptând în diferite momente roluri de organizatori, concurenți, arbitri sau observatori.

Profesorul întreabă cine știe ceva despre dezbateri și despre cum se desfășoară competițiile de dezbateri. Dacă există elevi care știu sau care au avut experiențe de participare la dezbateri, aceștia sunt stimulați să împărtășească colegilor ceea ce știu și să-i susțină ulterior pe parcursul activităților (10 min)

2. Se ilustrează o dezbatere, de exemplu prin proiectarea unui material video cu o dezbatere, sau utilizând tehnica acvariului. (25 min)

În această a doua variantă, elevii stau în cerc, iar în interior se află doi elevi sau două echipe de câte trei elevi care simulează o dezbatere pe baza unor argumente predefinite, furnizate de profesor.

Pentru a oferi mai multor elevi posibilitatea de a participa în discuție poate fi propusă o regulă:

- vorbesc dar cei, care sunt în centrul cercului
- cel, care dorește să expună opinia, atinge cu mâna umărul persoanei, care se află în cerc (semn de propunere de a oferi locul celui, care a atins de umăr)

- elevul, atins de umăr, iese din centrul cercului, în locul lui vine cel, care a atins umărul și din acest moment poate prezenta argumentul propriu sau de a dezvolta argumentul deja expus.

Tema și argumentele pot fi preluate de pe site-ul Debatepedia, gestionat de Asociația Internațională de Educație prin Dezbateri (IDEA).

Un exemplu de temă ce poate fi utilizată pentru acest exercițiu este:

Internetul ar trebui cenzurat

Argumente pro	Argumente contra
<p>Cenzura este necesară pentru protejarea copiilor față de posibile abuzuri</p> <p>Cenzura asigură securitatea informațiilor și protejarea datelor confidențiale, a dreptului la proprietate intelectuală și previne afectarea nejustificată a reputației unor persoane sau instituții</p>	<p>Cenzura încalcă drepturi fundamentale cum sunt cele la liberă exprimare și la informare</p> <p>Cenzura poate genera abuzuri din partea celor care o practică. Există experiențe de control al informațiilor accesibile pe internet din partea unor regimuri autoritare, nedemocratice.</p>

Pe baza argumentelor furnizate de profesor elevilor ce simulează dezbateră, aceștia pot completa și dezvolta poziția ce le este atribuită.

Elevii observatori sunt apoi întrebați ce părere au, ce echipă a fost mai convingătoare și cum justifică acest lucru.

Pe această bază, se inițiază o reflecție pentru identificarea elementelor esențiale necesare într-o dezbateră:

- O temă controversată în legătură cu care pot exista puncte de vedere diferite, fără să fie clar doar o variantă corectă
- Părțile care dialoghează formulând argumente pro și contra
- Un public și/sau un juriu care asistă și decide cine a formulat cel mai elocvent, clar și convingător argumentele.

Profesorul explică faptul că despre ce teme controversate sunt potrivite pentru dezbateri se va vorbi la lecțiile următoare și că acestea pot din diferite domenii, între care legislație, politici publice, drepturi, chestiuni sociale sau teme care țin de școală, de relații între oameni, de probleme etice, etc.

Pot fi date exemple de teme controversate și se pot prezenta surse de teme și de informații privind dezbaterile disponibile pe internet și pe care elevii le pot consulta.

3. Lecția se încheie cu o scurtă discuție generală legată de cum percep elevii ideea de dezbateră, dacă li se pare interesantă și dacă doresc să afle mai multe și să experimenteze procesul (10 min).

Lecția 2

1. Profesorul prezintă structura argumentului (anexa 1) și oferă elevilor timp să o studieze în grupuri mici. Apoi elevii adresează întrebări referitor la aspectele care nu sunt clare. Răspunsurile pot fi oferite de elevii din alte grupuri. Se precizează că această structură va fi importantă în etapele următoare. (15 min)
2. Se prezintă elevilor alte exemple de afirmații (câte una diferită pentru fiecare grup). Elevii propun explicația, dovada și concluzia, la modul general, pentru a exersa modul de formulare, fără a căuta informații detaliate. Grupurile citesc formulările argumentelor și se discută cu întreaga clasă (20 min).
3. Reflecție (10 min)

Anexa 1

Structura argumentului

Argument – raționament, dovadă adusă în sprijinirea afirmației.

Argumentul este o concluzie bazată pe câteva premise (dovezi, rațiuni, motive)

Elementele argumentului	Definiția	Exemplu
Teza (afirmație)	Afirmație expusă și susținută într-o discuție (idee principală dezvoltată și demonstrată într-un discurs). De regulă teza trebuie să fie formulată laconic într-o propoziție scurtă.	Primăria trebuie să procure jucării noi pentru copiii care frecventează grădinița.
Explicația	Lămurirea unor cuvinte-cheie din teză pentru a clarifica ideea principală. Explicația este necesară pentru a face legătura dintre teză și dovezi.	Orice copil pentru o dezvoltare normală are nevoie de joc. Prin joc copilul cunoaște lumea înconjurătoare, dezvoltă deprinderi de comunicare și comportare. Primăria care reprezintă statul este responsabilă pentru crearea condițiilor de dezvoltare armonioasă a cetățenilor.
Dovadă	Fapte, exemple, raționamente care demonstrează și justifică corectitudinea tezei și explicației.	Drept dovadă a responsabilității primăriei este articolul 31 din Convenția Națiunilor Unite privind drepturile copilului. La grădiniță o jucărie revine în medie la 3 copii, ceea ce nu este suficient pentru a satisface nevoile copiilor.
Concluzia	O scurtă propoziție care accentuează ideea principală prezentată în teză.	Primăria este obligată să procure jucării noi pentru asigurarea dezvoltării armonioase a copiilor.

Lecția 3

1. Exercițiu: Congresul (30 minute)

Elevii sunt în cerc. Profesorul (sau unul din elevi) este în rol de moderator – rolul lui constă în propunerea sarcinilor diferite și monitorizarea timpului (de exemplu – nu mai mult de 1 minut pentru discurs)

Moderatorul propune un subiect controversat (moțiune) și propune primului elevi să afirme moțiune, apoi implică alți elevi în discuția, oferind una din sarcini (lista de sarcini poate fi afișată în fața la toți):

- Afirmă moțiunea
- Neagă ce a zis acum colegul tău
- Adresează o întrebare în baza discursului auzit
- Răspunde la întrebare
- Susține poziția colegului
- Propune un argument nou în susținerea moțiunii
- Propune un argument nou împotriva moțiunii
- Realizează o concluzie în susținerea moțiunii
- Realizează o concluzie împotriva moțiunii

Activitatea poate fi îmbinată cu tehnica „acvariu” – 2 cercuri concentrice, în care vorbesc doar cei care sunt în cercul interior. Elevii din cercul extern doar observă discuția, fac notițe privind implicarea colegilor. După finalizarea runde de discuție observatorii oferă feedback. Apoi rolurile se schimbă.

Subiectele controversate pot fi identificate pe Debatepedia sau propuse de profesor. Exemple de subiecte ce pot fi abordate sunt:

- Votul la alegerile pentru autoritățile locale și naționale ar trebui să fie obligatoriu iar cei care nu votează să fie amendați
- Tinerii care au împlinit vârsta de 16 ani ar trebui să aibă drept de vot.

2. Reflecție (15 min)

Pot fi adresate întrebări de tipul:

- V-ați gândit la astfel de teme până acum? Care este părerea voastră în legătură cu ele?
- Ce vi s-a părut cel mai dificil în realizarea sarcinilor? Dar cel mai ușor? De ce?
- Au fost momente când ați fi preferat să vă revină o altă sarcină? De ce?
- Cum a fost când sarcina primită era în contradicție cu propriile păreri?
- Oare este util să argumentăm poziția care este contradictorie convingerilor personale?

Profesorul precizează că într-o competiție de dezbateri, participanții nu susțin propriul punct de vedere ci poziția ce le este atribuită. Desigur, competențele care se dezvoltă prin participarea la dezbateri sunt utile pentru susținerea punctelor de vedere proprii în diferite situații (în fața autorităților publice, a conducerii școlii, a consiliului elevilor, dar și în situații cotidiene în fața colegilor sau în familie). Pentru dezvoltarea competențelor necesare, este însă importantă capacitatea de a formula argumente din ambele perspective și aceste competențe vor fi dezvoltate și în lecția următoare.

Variantă alternativă pentru lecția 3

Poate fi realizată ca alternativă la activitatea descrisă mai sus (Congresul) sau în continuarea acesteia, dacă se consideră că elevii au nevoie să mai exerseze abilitățile de gândire critică. În acest al doilea caz, se vor reprograma activitățile din lecțiile următoare.

1. Exercițiu de dezvoltare a abilităților de analiză a moțiunii din diferite perspective. (30 min)

Elevii în grup câte 4-6 persoane selectează o moțiune (pot selecta dintr-o listă oferită de profesor, pot căuta în listele de teme disponibile pe internet sau pot propune ei tema).

Ei formează 2 sub-grupe (câte 2-3 elevi). Una compune argumente pro, a doua – argumente contra. Apoi ei fac schimb de informații/argumente și împreună realizează un poster care reflectă diferite poziții și concluzii privind corespunderea moțiunii analizate criteriilor prezentate la începutul lecției

Posterele și concluziile sunt prezentate întregii clase și discutate.

2. Reflecția (15 min)

- A fost dificilă identificarea unei moțiuni cu care grupul să fie de acord? Cum a fost luată decizia și care au fost motivele?
- Ce a fost cel mai dificil și cel mai ușor? De ce?
- Ce idei surprinzătoare v-au venit văzând problema privită din perspective diferite?

Lecțiile 4 și 5: Stabilirea formatului și regulilor competiției de dezbatere**Competențe specifice și descriptori:**

Competențe specifice	Descriptori
Valori	
Valorizarea demnității umane și a drepturilor omului	<ul style="list-style-type: none"> Susține că toată lumea trebuie să recunoască libertățile fundamentale ale fiecărei ființe umane
Valorizarea democrației, justiției, echității, egalității și a statului de drept	<ul style="list-style-type: none"> Susține că alegerile democratice trebuie întotdeauna organizate în mod liber și corect
Atitudini	
Deschidere pentru diferențele culturale și pentru alte convingeri, practici și viziuni asupra lumii.	<ul style="list-style-type: none"> Apreciază pozitiv discuțiile cu persoane ale căror idei și valori sunt diferite de ale sale Manifestă toleranță față de persoane cu idei și valori diferite
Respect	<ul style="list-style-type: none"> Oferă spațiu celorlalți pentru a se putea exprima Exprimă respect pentru diferite opinii sau idei atâta timp cât acestea nu încalcă drepturile omului
Spirit civic	<ul style="list-style-type: none"> Exprimă disponibilitatea de a participa la luarea deciziilor colective la nivelul școlii Arată interes pentru probleme de interes public
Responsabilitate	<ul style="list-style-type: none"> Arată că își asumă responsabilitatea pentru deciziile luate, inclusiv pentru propriile greșeli
Auto-eficacitate	<ul style="list-style-type: none"> Arată încredere în propria capacitate de a lua decizii Exprimă credința că poate să desfășoare activitățile pe care le-a planificat
Toleranța ambiguității	<ul style="list-style-type: none"> Interacționează pozitiv cu alte persoane care au o varietate de puncte de vedere diferite Abordează în mod pozitiv și constructiv situațiile ce presupun incertitudine
Abilități	
Abilități analitice și de gândire critică	<ul style="list-style-type: none"> Poate construi o argumentație logică în favoarea sau împotriva unei anumite interpretări Poate sintetiza idei și dovezi din diverse domenii pentru formularea unui discurs Poate utiliza criterii, principii sau valori explicite și specificabile pentru exprimarea de opinii
Abilități de ascultare și observare	<ul style="list-style-type: none"> Asculta cu atenție pentru a descifra sensul celor comunicate și intențiile celor care comunică Observă limbajul corporal al interlocutorului, pentru a înțelege ce vrea să spună
Empatie	<ul style="list-style-type: none"> În considerare sentimentele altor persoane atunci când ia decizii Încearcă să-și înțeleagă mai bine pe cei din jur imaginându-și cum arată lucrurile din perspectiva lor
Flexibilitate și adaptabilitate	<ul style="list-style-type: none"> Își ajustează modul de lucru atunci când e necesar Își modifică părerea dacă i se demonstrează prin argumente raționale că acest lucru este necesar

Abilități lingvistice, comunicative și plurilingve	<ul style="list-style-type: none"> • Reușește să interacționeze bine cu ceilalți comunicând cu claritate • Adresează întrebări ce arată înțelegerea poziției celorlalți
Abilități de cooperare	<ul style="list-style-type: none"> • Îi ajută pe ceilalți membri ai grupurilor în îndeplinirea sarcinilor comune • Participă în mod consecvent la activitățile de grup
Abilități de rezolvare a conflictelor	<ul style="list-style-type: none"> • Încurajează părțile implicate într-un conflict să se asculte reciproc, împărtășindu-și opiniile și preocupările • Utilizează negocierea pentru soluționarea unui conflict
Cunoștințe și înțelegere critică	
Cunoștințe și înțelegere critică privind propria persoană	<ul style="list-style-type: none"> • Poate reflecta în mod critic asupra modalităților în care gândurile și emoțiile sale îi influențează comportamentul • Poate reflecta critic asupra propriei persoane din mai multe perspective
Cunoștințe și înțelegere critică privind lumea	<ul style="list-style-type: none"> • Poate reflecta critic asupra mecanismelor de funcționare a democrației

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției elevul va fi capabil:

O1 – să se implice în procese de analiză și de luare a deciziilor colective

O2 – să identifice elementele practice ale unei competiții de dezbateri

O3 – să formuleze argumente valide și convingătoare

O4 – să descrie rolurile specifice ale diferitor participanți la o dezbatere (rolurile membrilor echipelor, arbitrilor, publicului)

O5 – să identifice regulile care asigură respectarea dreptului la liberă exprimare și respect față de opinia oponentilor

Resurse:

- Opțional, fișa cu descrierea formatului de dezbatere Karl Popper și eventual alte tipuri de dezbateri, sau posibilitatea accesării acestor informații online.

Descrierea demersului didactic

Lecția 4

(10 min)

1. Profesorul întreabă dacă elevii au neclarități legate de ceea ce înseamnă o dezbatere, înainte de a trece la luarea unor decizii despre cum să se desfășoare competiția de dezbateri pe care o vor organiza ei. Se clarifică cele necesare, dacă e cazul. Apoi profesorul prezintă elementele de bază ale formatului de dezbatere Karl Popper și precizează că pentru desfășurarea propriu-zisă a competiției vor fi disponibile 2 lecții succesive (lecțiile 9-10 ale acestei unități). În funcție de situație, se poate decide și restângerea la o oră și alocarea de timp suplimentar pentru pregătire, sau extinderea cu o oră, dacă pregătirea poate fi realizată mai rapid sau dacă deciziile privind organizarea sunt luate rapid. (15 min)
2. În cadrul unei discuții generale, elevii identifică ce aspecte trebuie să fie stabilite și acestea sunt notate pe tablă. (30 min)
De exemplu:
 - Cum se derulează o rundă de dezbateri (roluri, procedură, timp alocat pentru fiecare intervenție, etc)?
 - Cum asigurăm că fiecare vorbitor/echipa va avea timpul egal pentru prezentarea argumentelor?

- Cum alegem poziția?
- Cum excludem posibilă favorizarea unei echipe/vorbitorului prin faptul că argumentează poziția care coincide cu convingerile personale?
- Sistemul de arbitraj:
 - cu arbitri individuali sau cu un juriu format din mai mulți elevi?
 - ce criterii trebuie să îndeplinească arbitrii?
 - ce criterii și eventual ce instrumente (ex grile de notare) vor fi utilizate?
 - cum se stabilește și cum se comunică rezultatul?
- Modul de organizare a rundelor de dezbateri, succesiv sau în paralel, câte subiecte vor fi necesare, etc.
- Alte elemente necesare pentru desfășurarea competiției.

Se stabilește apoi modul în care se va lua decizia pentru fiecare aspect din listă. E posibil ca pentru unele aspecte să se poată decide rapid, prin consens, pe baza unei discuții generale, în timp ce pentru alte aspecte să fie necesară analizarea și compararea mai multor opțiuni și eventual luarea unei decizii prin vot.

Se împart responsabilitățile între diferite grupuri de elevi să pregătească variante cu argumente privind aspectele asupra cărora este necesară mai multă atenție. Elevii vor reflecta, vor discuta și vor colecta informații pe teme respective până la ora următoare.

Lecția 5

1. Pe grupuri, elevii finalizează analiza variantelor de care s-au ocupat (10 min)
2. Fiecare grup prezintă și se iau deciziile corespunzătoare la nivelul întregii clase, inclusiv modul de planificare a timpului pentru următoarele ore (20 min)
3. Recapitulare și reflecție (15 min)

Se recapitulează toate deciziile luate și se clarifică dacă este cazul anumite detalii.

Reflecția poate fi bazată pe următoarele întrebări:

- Sunteți satisfăcuți de deciziile luate? Au fost luate decizii contrare părerilor proprii? Cum ați reacționat în astfel de situații?
- Credeți că planificarea elaborată este realistă?
- Cum se vor putea gestiona situațiile neprevăzute?
- Cum v-ați fi simțit dacă totul era stabilit și nu ați fi avut nimic de decis, doar de executat? Dar dacă deciziile nu ar fi fost luate în mod transparent și democratic.

Anexă

Ca sursă de informații privind organizarea și formatul dezbaterilor pot fi folosite următoarele:

<http://www.nonformalii.ro/metode/debate/format-si-structura>

<https://cdais.wordpress.com/formate/karl-popper>

<https://cdais.wordpress.com/formate/american-parliamentary>

<https://cdais.wordpress.com/formate/british-parliamentary>

Lecția 6: Identificarea temelor de dezbatere

Competențe specifice și descriptori:

Competențe specifice	Descriptori
Valori	
Valorizarea diversității culturale	<ul style="list-style-type: none">Exprimă părerea că diversitatea culturală dintr-o societate trebuie să fie valorizată pozitiv și apreciatăPromovează ideea că trebuie să fim toleranți față de credințele diferite pe care le au alte persoane în societate
Atitudini	
Deschidere pentru diferențele culturale și pentru alte convingeri, practici și viziuni asupra lumii.	<ul style="list-style-type: none">Apreciază pozitiv discuțiile cu persoane ale căror idei și valori sunt diferite de ale saleManifestă toleranță față de persoane cu idei și valori diferite
Respect	<ul style="list-style-type: none">Oferă spațiu celorlalți pentru a se putea exprimaExprimă respect pentru diferite opinii sau idei atâta timp cât acestea nu încalcă drepturile omului
Spirit civic	<ul style="list-style-type: none">Exprimă disponibilitatea de a participa la luarea deciziilor colective la nivelul școliiArată interes pentru probleme de interes public
Toleranța ambiguității	<ul style="list-style-type: none">Interacționează pozitiv cu alte persoane care au o varietate de puncte de vedere diferiteAbordează în mod pozitiv și constructiv situațiile ce presupun incertitudine
Abilități	
Abilități analitice și de gândire critică	<ul style="list-style-type: none">Poate utiliza criterii, principii sau valori explicite și specificabile pentru exprimarea de opinii
Abilități de ascultare și observare	<ul style="list-style-type: none">Asculta cu atenție pentru a descifra sensul celor comunicate și intențiile celor care comunicăObservă limbajul corporal al interlocutorului, pentru a înțelege ce vrea să spună
Empatie	<ul style="list-style-type: none">Ia în considerare sentimentele altor persoane atunci când ia decizii
Flexibilitate și adaptabilitate	<ul style="list-style-type: none">Își modifică părerile dacă i se demonstrează prin argumente raționale că acest lucru este necesar
Abilități lingvistice, comunicative și plurilingve	<ul style="list-style-type: none">Adresează întrebări ce arată înțelegerea poziției celorlalți
Cunoștințe și înțelegere critică	
Cunoștințe și înțelegere critică privind lumea	<ul style="list-style-type: none">Poate reflecta critic asupra unei probleme a localității sau a societății cu raportare la principiile drepturilor omului, democrației, statului de drept și respectului pentru diversitatea culturală

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției elevul va fi capabil:

O1 – să analizeze critic diferite subiecte în funcție de modul în care se pretează dezbatere

O2 – să ia decizii cu privire la subiecte de interes pe baza cărora se pot organiza debateri

O3 – să colaboreze cu colegii pe teme de interes comun

Descrierea demersului didactic

Lecția 6

1. Caracteristici ale unei teme (moțiuni) adecvate pentru o dezbatere (10 min)

Profesorul cere elevilor să explice cum putem verifica dacă o problemă este potrivită ca subiect de dezbatere. Se scriu pe tablă criteriile de bază și se clarifică dacă este necesar:

- Să fie controversată, cu posibile argumente valide atât pro, cât și contra
- Să fie interesantă pentru cei care discută
- Să poată fi accesibile celor implicați informații, date, idei care să fie utilizate în argumentare

Drept exemplu profesorul poate analiza împreună două moțiuni, utilizând criteriile prezentate:

Alcoolul este un drog – moțiunea poate fi interesantă, este posibil de găsit informații, dar nu este echilibrată, deoarece științific a fost demonstrat acest lucru, argumente contra vor fi mai slabe/ mai puține.

Statele dezvoltate trebuie să ajute statelor mai puțin dezvoltate în soluționarea problemelor de mediu – este interesant, oferă posibilitatea de a identifica argumente pro și contra, informațiile sunt accesibile

Dumnezeu există – poate fi interesantă, dar informațiile verificabile, care pot fi utilizate în argumentare practic nu sunt accesibile. Mai mult – moțiunea poate afecta credințele personale.

2. Selectarea temelor pentru competiția de dezbateri (25 min)

În funcție de decizia luată la lecțiile anterioare privind formatul dezbaterii și modul de organizare a rundelor, este necesară stabilirea unui număr de teme de dezbatere care vor fi utilizate în competiție. Elevii lucrează în grupuri și fac propuneri, acestea se trec pe o listă generală pe tablă. Se face o verificare dacă toate temele propuse corespund criteriilor, iar dintre cele rămase se votează și se selectează cele pe baza cărora se va desfășura competiția.

3. Reflecție (10 min): Cum a decurs procesul în cadrul grupurilor? Au fost propuse teme care sunt interesante pentru elevi? Au fost depășite cu succes divergențele?

Lecțiile 7 și 8: Documentare și pregătirea echipelor pentru competiție**Competențe specifice și descriptori:**

Competențe specifice	Descriptori
Valori	
Valorizarea demnității umane și a drepturilor omului	<ul style="list-style-type: none"> Susține că toată lumea trebuie să recunoască libertățile fundamentale ale fiecărei ființe umane
Valorizarea diversității culturale	<ul style="list-style-type: none"> Exprimă părerea că diversitatea culturală dintr-o societate trebuie să fie valorizată pozitiv și apreciată Promovează ideea că trebuie să fim toleranți față de credințele diferite pe care le au alte persoane în societate
Atitudini	
Deschidere pentru diferențele culturale și pentru alte convingeri, practici și viziuni asupra lumii.	<ul style="list-style-type: none"> Apreciază pozitiv discuțiile cu persoane ale căror idei și valori sunt diferite de ale sale Manifestă toleranță față de persoane cu idei și valori diferite
Respect	<ul style="list-style-type: none"> Oferă spațiu celorlalți pentru a se putea exprima Exprimă respect pentru diferite opinii sau idei atâta timp cât acestea nu încalcă drepturile omului
Spirit civic	<ul style="list-style-type: none"> Exprimă disponibilitatea de a participa la luarea deciziilor colective la nivelul școlii Arată interes pentru probleme de interes public
Responsabilitate	<ul style="list-style-type: none"> Arată că își asumă responsabilitatea pentru deciziile luate, inclusiv pentru propriile greșeli Demonstrează punctualitate
Auto-eficacitate	<ul style="list-style-type: none"> Arată încredere în propria capacitate de a lua decizii Exprimă credința că poate să desfășoare activitățile pe care le-a planificat
Toleranța ambiguității	<ul style="list-style-type: none"> Interacționează pozitiv cu alte persoane care au o varietate de puncte de vedere diferite Abordează în mod pozitiv și constructiv situațiile ce presupun incertitudine
Abilități	
Abilități de învățare autonomă	<ul style="list-style-type: none"> Poate aduna informații în mod eficace folosind o varietate de tehnici și surse Poate învăța despre subiecte noi cu supervizare minimă Poate selecta sursele de informații și sfaturi cele mai de încredere
Abilități analitice și de gândire critică	<ul style="list-style-type: none"> Poate construi o argumentație logică în favoarea sau împotriva unei anumite interpretări Poate sintetiza idei și dovezi din diverse domenii pentru formularea unui discurs Poate utiliza criterii, principii sau valori explicite și specificabile pentru exprimarea de opinii
Abilități de ascultare și observare	<ul style="list-style-type: none"> Asculta cu atenție pentru a descifra sensul celor comunicate și intențiile celor care comunică Observă limbajul corporal al interlocutorului, pentru a înțelege ce vrea să spună
Empatie	<ul style="list-style-type: none"> Ia în considerare sentimentele altor persoane atunci când ia decizii

	<ul style="list-style-type: none"> • Încearcă să-și înțeleagă mai bine pe cei din jur imaginându-și cum arată lucrurile din perspectiva lor
Flexibilitate și adaptabilitate	<ul style="list-style-type: none"> • Își ajustează modul de lucru atunci când e necesar • Își modifică părerea dacă i se demonstrează prin argumente raționale că acest lucru este necesar
Abilități lingvistice, comunicative și plurilingve	<ul style="list-style-type: none"> • Reușește să interacționeze bine cu ceilalți comunicând cu claritate • Adresează întrebări ce arată înțelegerea poziției celorlalți
Abilități de cooperare	<ul style="list-style-type: none"> • Îi ajută pe ceilalți membri ai grupurilor în îndeplinirea sarcinilor comune • Participă în mod consecvent la activitățile de grup
Abilități de rezolvare a conflictelor	<ul style="list-style-type: none"> • Încurajează părțile implicate într-un conflict să se asculte reciproc, împărtășindu-și opiniile și preocupările • Utilizează negocierea pentru soluționarea unui conflict
Cunoștințe și înțelegere critică	
Cunoștințe și înțelegere critică privind lumea	<ul style="list-style-type: none"> • Poate reflecta critic asupra unei probleme a localității sau a societății cu raportare la principiile drepturilor omului, democrației, statului de drept și respectului pentru diversitatea culturală

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției elevul va fi capabil:

- O1 – să elaboreze planul prezentării poziției echipei referitor la subiectul dezbaterii;
- O2 – să identifice conținuturile informaționale necesare pentru argumentarea poziției;
- O3 – să elaboreze alocuțiuni pro sau contra față de un subiect dat;
- O4 – să colaboreze cu colegii pentru elaborarea unei poziții comune față de un subiect dat;
- O5 – să își asume roluri complementare cu alți colegi.

Descrierea demersului didactic

Lecția 7

1. În funcție de formatul stabilit, se împart elevii în grupuri și se stabilesc rolurile în cadrul fiecărui grup. Se stabilesc temele pentru diferitele runde.
2. Elevii își distribuie responsabilități privind documentarea și pregătirea intervențiilor. Se identifică posibile surse de documentare sau persoane care pot fi întrebate pentru a furniza argumente și date.

Cei care au rol de arbitru se întâlnesc pentru a se pregăti împreună pentru evaluarea echipelor aflate în competiție.

Lecția 8

1. În grupuri, fiecare elev prezintă informațiile obținute și ideile de structurare a argumentelor. Se identifică dacă lipsește ceva și cine poate completa informațiile lipsă. Se decide asupra argumentelor ce vor fi prezentate în competiție.
2. Elevii repetă ce anume vor prezenta, primesc feedback de la colegii de grup și se asigură că echipa este gata de o intervenție coerentă și bine susținută în competiție.

Lecțiile 9 și 10: Desfășurarea competiției de dezbateri
Competențe specifice și descriptori:

Competențe specifice	Descriptori
Valori	
Valorizarea demnității umane și a drepturilor omului	<ul style="list-style-type: none"> Susține că toate instituțiile publice trebuie să respecte, să protejeze și să implementeze drepturile omului Susține că toată lumea trebuie să recunoască libertățile fundamentale ale fiecărei ființe umane
Valorizarea diversității culturale	<ul style="list-style-type: none"> Exprimă părerea că diversitatea culturală dintr-o societate trebuie să fie valorizată pozitiv și apreciată Promovează ideea că trebuie să fim toleranți față de credințele diferite pe care le au alte persoane în societate
Valorizarea democrației, justiției, echității, egalității și a statului de drept	<ul style="list-style-type: none"> Susține că alegerile democratice trebuie întotdeauna organizate în mod liber și corect Exprimă părerea că persoanele alese în funcții publice nu trebuie să abuzeze de putere sau să depășească limitele autorității stabilite prin lege
Atitudini	
Deschidere pentru diferențele culturale și pentru alte convingeri, practici și viziuni asupra lumii.	<ul style="list-style-type: none"> Apreciază pozitiv discuțiile cu persoane ale căror idei și valori sunt diferite de ale sale Manifestă toleranță față de persoane cu idei și valori diferite
Respect	<ul style="list-style-type: none"> Oferă spațiu celorlalți pentru a se putea exprima Exprimă respect pentru diferite opinii sau idei atâta timp cât acestea nu încalcă drepturile omului
Spirit civic	<ul style="list-style-type: none"> Exprimă disponibilitatea de a participa la luarea deciziilor colective la nivelul școlii Se implică activ în alegerea reprezentanților în Consiliul Elevilor Arată interes pentru probleme de interes public
Responsabilitate	<ul style="list-style-type: none"> Arată că își asumă responsabilitatea pentru deciziile luate, inclusiv pentru propriile greșeli Demonstrează punctualitate
Auto-eficacitate	<ul style="list-style-type: none"> Arată încredere în propria capacitate de a lua decizii Exprimă credința că poate să desfășoare activitățile pe care le-a planificat
Toleranța ambiguității	<ul style="list-style-type: none"> Interacționează pozitiv cu alte persoane care au o varietate de puncte de vedere diferite Abordează în mod pozitiv și constructiv situațiile ce presupun incertitudine
Abilități	
Abilități de învățare autonomă	<ul style="list-style-type: none"> Poate aduna informații în mod eficace folosind o varietate de tehnici și surse Poate învăța despre subiecte noi cu supervizare minimă Poate selecta sursele de informații și sfaturi cele mai de încredere
Abilități analitice și de gândire critică	<ul style="list-style-type: none"> Poate construi o argumentație logică în favoarea sau împotriva unei anumite interpretări Poate sintetiza idei și dovezi din diverse domenii pentru formularea unui discurs Poate utiliza criterii, principii sau valori explicite și specificabile pentru exprimarea de opinii
Abilități de ascultare și observare	<ul style="list-style-type: none"> Asculta cu atenție pentru a descifra sensul celor comunicate și intențiile celor care comunică Observă limbajul corporal al interlocutorului, pentru a înțelege ce

	vrea să spună
Empatie	<ul style="list-style-type: none"> • Ia în considerare sentimentele altor persoane atunci când ia decizii • Încearcă să-și înțeleagă mai bine pe cei din jur imaginându-și cum arată lucrurile din perspectiva lor • Exprimă compasiune pentru persoanele care sunt tratate nedrept
Flexibilitate și adaptabilitate	<ul style="list-style-type: none"> • Își ajustează modul de lucru atunci când e necesar • Își modifică părerea dacă i se demonstrează prin argumente raționale că acest lucru este necesar
Abilități lingvistice, comunicative și plurilingve	<ul style="list-style-type: none"> • Reușește să interacționeze bine cu ceilalți comunicând cu claritate • Adresează întrebări ce arată înțelegerea poziției celorlalți
Abilități de cooperare	<ul style="list-style-type: none"> • Îi ajută pe ceilalți membri ai grupurilor în îndeplinirea sarcinilor comune • Participă în mod consecvent la activitățile de grup
Abilități de rezolvare a conflictelor	<ul style="list-style-type: none"> • Încurajează părțile implicate într-un conflict să se asculte reciproc, împărtășindu-și opiniile și preocupările • Utilizează negocierea pentru soluționarea unui conflict
Cunoștințe și înțelegere critică	
Cunoștințe și înțelegere critică privind propria persoană	<ul style="list-style-type: none"> • Poate reflecta în mod critic asupra modalităților în care gândurile și emoțiile sale îi influențează comportamentul • Poate reflecta critic asupra propriei persoane din mai multe perspective
Cunoștințe și înțelegere critică privind limba și comunicarea	<ul style="list-style-type: none"> • Poate explica felul în care diferite forme lingvistice sunt folosite în diferite situații și contexte • Poate reflecta în mod critic asupra felului în care diferite stiluri de comunicare pot duce la blocaje în comunicare
Cunoștințe și înțelegere critică privind lumea	<ul style="list-style-type: none"> • Poate reflecta critic asupra mecanismelor de funcționare a democrației • Poate explica importanța procedurilor democratice pentru alegerea reprezentanților în Consiliul Elevilor • Poate reflecta critic asupra unei probleme a localității sau a societății cu raportare la principiile drepturilor omului, democrației, statului de drept și respectului pentru diversitatea culturală

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției elevul va fi capabil:

- O1 – să aplice fișele de cazuri de dezbateri de tip pro/contra; fișe de arbitraj cu analize în baza criteriilor stabilite;
- O2 – să utilizeze criterii, principii sau valori explicite și specificabile pentru expunerea argumentelor;
- O3 – să înțeleagă și să pună în aplicare criteriile de arbitraj a unei dezbateri;
- O4 – să interacționeze pozitiv și cu respect cu colegii ale căror opinii sau idei sunt diferite de ale sale.

Descrierea demersului didactic

Lecțiile 9 și 10

În cadrul acestor lecții se pune în practică ceea ce s-a decis la finalul lecției 5 și se desfășoară diferitele runde ale competiției de dezbateri.

Lecția 11-12: Lecție de Reflecție

Competențe specifice și descriptori:

Competențe specifice	Descriptori
Valorizarea diversității culturale	<ul style="list-style-type: none">Exprimă părerea că diversitatea culturală dintr-o societate trebuie să fie valorizată pozitiv și apreciată corespunzătorPromovează ideea că trebuie să fim toleranți față de credințele diferite pe care le au alte persoane în societate
Atitudini	
Deschidere pentru diferențele culturale și pentru alte convingeri, practici și viziuni asupra lumii.	<ul style="list-style-type: none">Manifestă interes pentru a învăța despre credințele, valorile, tradițiile și viziunile asupra lumii ale altor persoaneExprimă curiozitate față de alte credințe, interpretări, orientări și apartenențe culturale
Respect	<ul style="list-style-type: none">Oferă spațiu celorlalți pentru a putea exprima liber opiniileExprimă respect față de alte persoane ca ființe umane egale
Responsabilitate	<ul style="list-style-type: none">Arată că acceptă responsabilitatea pentru propriile acțiuni
Abilități	
Abilități de învățare autotonomă	<ul style="list-style-type: none">Poate aduna informații în mod eficace folosind o varietate de tehnici și surse
Abilități analitice și de gândire critică	<ul style="list-style-type: none">Folosește dovezi pentru a-și susține părerile
Abilități de ascultare și observare	<ul style="list-style-type: none">Ascultă în mod activ diferite păreriReține detalii cu privire la comportamentul altor persoane
Abilități lingvistice, comunicative și plurilingve	<ul style="list-style-type: none">Reușește să interacționeze eficient cu ceilalți, comunicând cu claritateUtilizează metode de comunicare non-verbale (gesturi, mimică) pentru a transmite sensul dorit
Cunoștințe și înțelegere critică	
Cunoștințe și înțelegere critică privind propria persoană	<ul style="list-style-type: none">Poate reflecta critic asupra modalităților în care gândurile și emoțiile sale îi influențează comportamentulPoate reflecta critic asupra propriilor motivații, nevoi și scopuri

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției elevul va fi capabil:

O1 - Să reflecteze critic asupra comportamentului personal și al colegilor, manifestat în activitățile din cadrul unității de învățare;

O2 - Să asculte în mod activ diverse păreri cu referire la procesul de învățare;

O3 - Să folosească dovezi pentru a-și susține părerile, motivațiile, nevoile cu referire la dezvoltarea competențelor personale;

O4 - Să formuleze concluzii/lecții învățate reieșind din experiența de elaborare organizare a dezbaterilor.

Resurse: Anexa 1

Descrierea demersului didactic

Etapă de reflectare asupra experienței de învățare are în vedere conștientizarea competențelor dobândite.

1. Profesorul implică elevii într-un proces de reflecție organizat în două etape. În prima etapă profesorul invită elevii să își reamintească pașii parcurși și să discute despre elemente concrete precum:
 - Cum ați aflat ce înseamnă o dezbatere?
 - Cum ați aflat care sunt subiectele potrivite pentru dezbateri?
 - Cum ați luat deciziile privind organizarea dezbaterilor în clasă?
 - Ce v-ați organizat pentru desfășurarea dezbaterilor?
 - Cum ați colaborat cu colegii? (10 min)
2. Apoi, profesorul oferă elevilor posibilitatea de a reflecta la emoțiile și părerile lor referitoare la:
 - A. *Procesul – Cum v-ați simțit pe parcursul procesului:*
 - a. Ce v-a surprins?
 - b. Ce a fost neclar?
 - c. Ce v-a plăcut să faceți?
 - d. Ce nu v-a plăcut să faceți?
 - e. Cum v-ați simțit în diferite roluri pe care le-ați avut?
 - f. Ce ați vrea să faceți diferit într-un proiect asemănător?
 - B. *Rezultatele – Ce părere aveți despre rezultatele obținute:*
 - a. Despre modul în care ați pregătit și planificat dezbaterile?
 - b. Despre modul în care ați realizat dezbaterile? (10 min)
3. În continuare, profesorul propune elevilor să lucreze în perechi pentru a reflecta asupra competențelor dezvoltate. În fiecare pereche, elevii se vor sprijini reciproc pentru a identifica situații în care ei au manifestat pe parcursul activităților din cadrul unității de conținut comportamentele corespunzătoare valorilor, atitudinilor, abilităților și cunoștințelor asociate cu înțelegere critică ce reprezintă competențele specifice disciplinei și care sunt trecute în Registrul asociat. Elevii trebuie să identifice exemple de comportamente concrete. Este important de precizat elevilor că nu trebuie să insiste să parcurgă toți descriptorii, ci să marcheze doar acolo unde este cazul și să discute cu colegul sau colega din pereche despre situații concrete în care ei au manifestat comportamentele respective. Se va pune accentul pe evidențierea situațiilor în care a fost manifestat comportamentul, nu pe cele în care acesta a lipsit și nu pe compararea între elevi în cadrul perechilor. (15 min)
4. Discuție generală. Elevii prezintă în fața întregii clase, unele dintre situațiile pe care le-au putut conecta cu anumiți descriptori de competență. Profesorul se asigură că descriptorii din categoriile valori, atitudini, abilități și cunoștințe și înțelegere critică sunt acoperiți cât mai echilibrat. (10 min)

ANEXA 1

Notă: Lista de descriptori folosită în activitatea de reflecție în perechi este lista cu toți descriptorii menționați în cadrul acestei unități și care sunt preluați din metodologia de evaluare.

Descriptori de competență	Activitatea sau situația când s-a manifestat comportamentul	
	Exemple personale	Exemple oferite de coleg